

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–березні 2018 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 березня 2018р. становила 1018 тис. осіб. Упродовж січня–лютого 2018р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 2127 осіб.

Порівняно із січнем–лютим 2017р. обсяг природного скорочення зменшився на 59 осіб.

Упродовж січня–лютого 2018р. народилося 1136 малюків. Кількість померлих склала 3346 осіб.

РИНОК ПРАЦІ

За даними державної служби зайнятості, **кількість зареєстрованих безробітних** на кінець березня 2018р. становила 11,6 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 81,7%.

Більше половини (55,6%) від загальної кількості безробітних становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області на кінець березня 2018р. становив 1,9% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 2,3%, у міських поселеннях – 1,7%.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу у зв'язку з безробіттям упродовж березня 2018р., становила 9,6 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття складав 2604 грн, що дорівнює 69,9% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3723 грн).

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, упродовж березня 2018р. збільшилася на 20,7% й на кінець місяця становила 2,1 тис.

За професійними групами найбільша кількість вакансій на кінець березня 2018р. спостерігалася серед робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (22,7% від загальної кількості заявлених вакансій), кваліфікованих робітників з інструментом (17,5%), а найменша – серед кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (3,2%), технічних службовців (4,2%).

Навантаження зареєстрованих безробітних зменшилося й на кінець березня 2018р. становило 5 осіб на одну вакансію.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–лютому 2018р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–лютим 2017р. зросла на 27,4% й становила 6124 грн.

Серед більш оплачуваних були працівники, зайняті на підприємствах добувної промисловості й розроблення кар'єрів, в установах фінансової та страхової діяльності, державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, на підприємствах транспорту, у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де нарахування в 1,6–1,2 раза перевищили середній показник в області. Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників тимчасового розміщування й організації харчування, виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення, діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг був значно нижчим і не перевищував 72,7% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–лютому 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 111,2%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–лютого 2018р. зросла на 2,6 млн.грн (на 25,7%) та на 1 березня 2018р. становила 12,5 млн.грн. Сума боргу складає 1,1% від фонду оплати праці, нарахованого за лютий 2017р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 6,9 млн.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж січня–лютого 2018р. на 873,9 тис.грн (на 14,6%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 4 млн.грн (58,7% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, збільшилася впродовж січня–лютого 2018р. на 43,3% й на 1 березня 2018р. становила 1,3 тис.осіб (0,7% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області). Більшість із них була в промисловості (73,2%).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 5411 грн, що на 12% менше від середньої заробітної плати, нарахованої за лютий 2018р.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні–лютому 2018р. призначено **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** 10,4 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 7,4 тис., у сільській місцевості – 3 тис.

Сума призначених субсидій у січні–лютому 2018р. становила 13,2 млн.грн, з неї в міських поселеннях – 10,5 млн.грн, у сільській місцевості – 2,7 млн.грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство в лютому 2018р. становив 1171,9 грн (у лютому 2017р. – 1781,4 грн).

Крім того, у січні–лютому 2018р. 2,1 тис. домогосподарств області було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 0,5 тис., у сільській місцевості – 1,6 тис.

Середній розмір призначеної в лютому 2018р. субсидії цього виду на одне домогосподарство становив 3040 грн (у лютому 2017р. – 2128,8 грн).

У січні–лютому 2018р. сума субсидій готівкою, отриманих домогосподарствами для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 14,2 млн.грн.

У січні–лютому 2018р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги 337,7 млн.грн, що становить 71,5% нарахованих за цей період сум. За постачання електричної енергії сплачено 114 млн.грн.

На кінець лютого 2018р. заборгованість населення зі сплати за постачання природного газу становила 186,9 млн.грн, за централізоване опалення та постачання гарячої води – 173,3 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 26,7 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 2,5 млн.грн, за постачання електричної енергії – 47,9 млн.грн.

ПРАВОПОРУШЕННЯ

За повідомленням прокуратури, у січні–березні 2018р. обліковано 3910 кримінальних правопорушень (злочини, виявлені органами Національної поліції, органами прокуратури, органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та органами безпеки). Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 27,7% – тяжкі та особливо тяжкі.

У січні–березні 2018р. обліковано очевидних умисних убивств і замахів на вбивство – 8, умисних тяжких тілесних ушкоджень – 19, згвалтувань – 1.

Кількість випадків крадіжок становила 1849, шахрайств – 192, грабежів – 39, розбоїв – 7, хабарництва – 10.

У загальній кількості злочинів 56,9% становили злочини проти власності, 13,8% – проти життя та здоров'я особи, 5,1% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4% – у сфері обігу наркотичних

засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 18 осіб, які скоїли злочин у складі 5 організованих груп; закінчено 5 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, учинені організованими групами.

Кількість потерпілих від злочинів у січні–березні 2018р. становила 1969 осіб, із числа яких 715 – жінки, 144 – особи похилого віку та з інвалідністю 1 і 2 груп, 12 – неповнолітні та 7 – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (63,7%) – від крадіжок та грабежів, серед яких 34,3% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждали 87 осіб.

Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 37 осіб, із числа яких 35,1% – у дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, 16,2% – умисно вбито та стільки ж загинуло в результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 538, з них жінок – 70 (13%). У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 27,1% раніше вже ставали на злочинний шлях (з них 76% мали незняту або непогашену судимість), 15,4% знаходилися в стані алкогольного сп'яніння, 5,8% вчинили злочин у групі. Питома вага працевдатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали й не навчалися, становила 63,6%, безробітних – 8,2%.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–березні 2018р. в області становив 103,7%, в Україні – 103,5%.

Найбільше (на 21% та 17,7% відповідно) подорожчали фрукти та овочі, на 3,5–7,7% – макаронні вироби, хліб, масло, кисломолочна продукція, риба та продукти з риби. Водночас сало знизлося в ціні на 11,7%, крупи гречані – на 8%, яйця – на 2,8%.

Ціни (тарифи) на утримання будинків та прибудинкових територій підвищилися на 9,8%, каналізацію – на 6,8%, на холодну воду – знизилися на 10,1%.

Поштові послуги подорожчали на 25%, послуги освіти – на 12,7%. Вартість користування Інтернетом зросла на 8,4%, місцевий телефонний зв'язок став дорожчим на 8,1%.

У сфері охорони здоров'я ціни збільшилися на 4,1%, у сфері транспорту – на 3,4%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

За підсумками січня–березня 2018р. порівняно з відповідним періодом минулого року випуск промислової продукції становив 94%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 105,9%, а в **переробній промисловості** – 87,3%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції порівняно із січнем–березнем 2017р. склав 79,6%. Зменшилося виробництво молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів – на 9,1%, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 11,2%, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених – туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 20,7%, виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових) – на 22%, олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) – на 24,5%. Водночас зросло виробництво борошна з культур зернових інших (крім борошна пшеничного чи пшенично-житнього) – на 98,5%, вершкового масла жирністю не більше 85% – на 39,5%, молока та вершків незгущених й без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1%, але не більше 6%, у первинних пакуваннях об'ємом нетто не більше 2 л – на 38,2%, сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 32,4%, йогурту рідкого та сквашеного молока ароматизованих (молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інші ферментованих продуктів, ароматизованих або з доданням фруктів, горіхів або какао) – на 13,3%, борошна пшеничного чи пшенично-житнього – на 2,7%, сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; включаючи сир із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 2,4%.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції порівняно із січнем–березнем 2017р. склав 90,2%, на підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності – 115%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 88,4%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 84,5%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 109,9%, у машинобудуванні – 95,5%.

Серед окремих видів продукції більше вироблено деревини із сосни (*Pinus sylvestris* L.), уздовж розпиляної чи розколотої, розділеної на шари чи лущеної, завтовшки більше 6 мм, цегли невогнетривкої керамічної будівельної (крім виробів з борошна кам'яного кремнеземистого чи ґрунтів діатомітових), верстатів для оброблення деревини, вогнегасників,

автобусів; менше – елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або штучного каменю, пожежних машин.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** в січні–березні 2018р. порівняно з відповідним періодом минулого року промислове виробництво склало 108,5%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції в січні–березні 2018р., за розрахунками, становив 99,1% до січня–березня 2017р. У сільськогосподарських підприємствах він був 101,8%, а в господарствах населення – 96,1%.

За розрахунками, на 1 квітня 2018р. **загальна кількість** великої рогатої худоби налічувала 199,7 тис. голів (на 2,9% менше 1 квітня 2017р.), у т.ч. корів – 106 тис. (на 6,4% менше); свиней – 172,5 тис. (на 3,8% менше), овець і кіз – 38,5 тис. (на 7,5% менше), птиці всіх видів – 3145,6 тис. голів (на 4% більше).

У господарствах населення утримувалося 42,7% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 56,1%; свиней – 46,8%, овець і кіз – 92,7% та 90,5% птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у січні–березні 2018р. реалізовані на забій 12,2 тис.т **худоби та птиці** (у живій масі), що на 4,7% менше, ніж у січні–березні 2017р., вироблені 107,4 тис.т **молока** (на 2,3% більше) та 63,1 млн.шт **яєць** (на 1,8% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 50%, молока – 44,9%, яєць – 77,8%.

На 1 квітня 2018р. в сільськогосподарських підприємствах (крім сільськогосподарських підприємств, які не відповідають визначеним статистичною методологією критеріям) та підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, були **в наявності** 856 тис.т зерна (на 15,2% менше проти 1 квітня 2017р.), у т.ч. 679,7 тис.т кукурудзи, 82,8 тис.т пшениці, 32,6 тис.т ячменю, 24,9 тис.т жита. Насіння соняшнику зберігалось 69,6 тис.т (на третину менше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У **січні–березні 2018р. підприємства області виконали будівельні роботи** на суму 104,7 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–березні 2018р. становив 87,9% проти січня–березня 2017р. Будівництво будівель зменшилося на 6,4% (житлових будівель – на 6,2%, нежитлових будівель – на 6,7%). Будівництво інженерних споруд зменшилося на 34,7%.

Нове будівництво, реконструкція, розширення та технічне переоснащення склали 82,5% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонти – 7,5% та 10% відповідно.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–лютому 2018р. експорт товарів становив 111,5 млн.дол. США, імпорт – 78,9 млн.дол. США. Порівняно із січнем–лютим 2017р. експорт збільшився на 41,3%, імпорт – на 32,7%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 32,6 млн.дол. США (у січні–лютому 2017р. також позитивне – 19,4 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами 104 країн світу (з них 28 країн ЄС).

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 46,4 млн.дол. США, або 41,6% від загального обсягу експорту товарів (у січні–лютому 2017р. – 31,7 млн.дол. США, або 40,2%), та збільшився проти січня–лютого 2017р. на 46,4%.

Серед країн ЄС найвагоміші експортні поставки здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Італії, Румунії, Польщі, Ірландії, Німеччини.

Серед інших країн найбільше екпортувалися товари до Російської Федерації, Туреччини, Єгипту, Білорусі, Ізраїлю, Тунісу, Грузії, Китаю.

Порівняно із січнем–лютим 2017р. зросли поставки товарів до Китаю (у 6,5 раза), Нідерландів (у 4,4 раза), Тунісу (у 4,3 раза), Ізраїлю (у 3,9 раза), Грузії (у 3,7 раза), Ірландії (у 3,1 раза), Іспанії (у 2 рази), Білорусі (в 1,8 раза), Німеччини (в 1,7 раза), Туреччини, Італії та Польщі (в 1,6 раза до кожної), Румунії (в 1,5 раза), Російської Федерації (на 38,8%), Єгипту (на 23,3%).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–лютим 2017р. збільшилася частка зернових культур, деревини й виробів із неї, недорогоцінних металів, молока та молочних продуктів, готових харчових продуктів, взуття, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання. Натомість зменшилася частка насіння і плодів олійних рослин, паперу та картону, текстильних матеріалів та текстильних виробів, жирів та олій тваринного або рослинного походження.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 46,1 млн.дол. США, або 58,4% загального обсягу (у січні–лютому 2017р. – 23,7 млн.дол., або 39,9%), та збільшився проти січня–лютого 2017р. в 1,9 раза.

Найвагоміші імпортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися з Німеччини, Литви, Італії, Польщі, Нідерландів, Румунії.

Серед інших країн світу найбільші імпортні надходження були з Білорусі, Російської Федерації, Китаю, США, Бразилії.

Порівняно із січнем–лютим 2017р. збільшився імпорт товарів із Литви (у 15,2 раза), Німеччини (у 3,2 раза), Італії (на 19,7%), Нідерландів (на 14,5%), Білорусі (на 14,3%), США (на 1%); зменшився – з Китаю (на 29,8%), Бразилії (на 21,9%), Польщі (на 16,1%), Румунії (на 13,4%), Російської Федерації (на 3,4%).

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, продукції

хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, деревини і виробів із деревини, мінеральних продуктів. Зменшилася частка текстильних матеріалів та текстильних виробів, готових харчових продуктів, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, паперу та картону, засобів наземного транспорту, крім залізничного, зернових культур, шкур необроблених, шкіри вичищеної, недорогоцінних металів та виробів із них.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібною торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–березні 2018р. становив 4132,2 млн.грн., що в порівнянних цінах на 9,6% більше від обсягу січня–березня 2017р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі (юридичних осіб) з початку року становив 2632,1 млн.грн. Індекс фізичного обсягу роздрібного товарообороту порівняно з відповідним періодом 2017р. склав 107,2%.

ТРАНСПОРТ

У січні–березні 2018р. вантажооборот підприємств автомобільного транспорту становив 252,9 млн.ткм, або 135% від обсягу січня–березня 2017р. Підприємствами автомобільного транспорту **перевезено 369,1 тис.т вантажів**, що становить 106,5% від обсягу січня–березня 2017р.

У січні–березні 2018р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 182,2 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 21,4 млн пасажирів, що становить, відповідно, 90,4% та 88,6% від обсягу січня–березня 2017р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 10,2 млн пасажирів, що становить 83,7% рівня січня–березня 2017р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців становили 3,7 млн пасажирів (35,9%).

Міським електротранспортом перевезено 11,2 млн пасажирів, що становить 93,7% рівня січня–березня 2017р.